

DIAMANT

DE ECONOMISCHE WERELDCRISIS

Causaliteit is een lastige vaardigheid voor leerlingen: het classificeren en bedenken van oorzaken en gevolgen van een gebeurtenis. Om vervolgens dan ook nog eens te bepalen welke oorzaak of gevolg nu het meeste heeft bijgedragen aan een gebeurtenis, lijkt helemaal onbegonnen werk. De werkvorm 'Diamant' helpt hierbij. Door met medeleerlingen te discussiëren over de gebeurtenis en haar oorzaken, leren leerlingen betekenis te geven aan oorzaken, gevolgen daarvan te bedenken en deze vervolgens naar waarde te classificeren.

De 'Diamant' laat leerlingen:

- oorzaken van een gebeurtenis bedenken
- van oorzaken gevolgen bedenken
- onderscheid maken tussen politieke, culturele en economische oorzaken
- betekenis geven aan oorzaken
- de complexiteit van gebeurtenissen uitleggen

Onderwerp	De economische wereldcrisis. Deze werkvorm past goed bij het kenmerkend aspect 'de crisis van het wereldkapitalisme'
Activiteit	Leerlingen doorlopen verschillende rondes waarin ze uiteenlopende activiteiten moeten verrichten
Tijdsduur	De werkvorm duurt 50 minuten, inclusief nabespreken
Beginsituatie	Niveau: bovenbouw havo/vwo In de klas is er aandacht geweest voor de verschillende oorzaken van de economische wereldcrisis (1929)
Instrueren	Wat: hiërarchie maken van de oorzaken van de economische wereldcrisis Hoe: een schema met oorzaken aanvullen door gevolgen daarbij te bedenken. Op basis van het schema de oorzaken in een diamant plaatsen Waarom: het verklaren van gebeurtenissen is complex
Uitvoeren	Leerlingen werken in tweetallen en doorlopen de verschillende rondes. Leerlingen vullen het oorzaak-gevolg schema in. Daarna plaatsen ze de kaartjes (oorzaken) in de diamant. Vervolgens vullen ze het opdrachtenblad in.
Nabespreken	Wat: wat heb je op het lege kaartje ingevuld? Welke drie oorzaken staan bovenin en onderin in de diamant? Hoe: hoe heb je vastgesteld of een oorzaak belangrijker was dan een andere? Waarom: het verklaren van een gebeurtenis is complex. Leg dit uit aan de hand van de economische wereldcrisis. Advies is om iedere ronde 10 minuten te laten duren en deze dan vervolgens gezamenlijk na te bespreken (dit om te voorkomen dat leerlingen gedurende het proces niet te herstellen fouten maken).

Literatuurverwijzingen:

- Aardema, A. (red.), *Leerlingen construeren het verleden: Actief Historisch Denken 3* (Boxmeer, 2011).
- Havekes, H. (red.), *Geschiedenis doordacht: Actief Historisch Denken 2* (Boxmeer, 2005).
- Fisher, P. (red.), *Thinking Through History* (Londen, 2000).
- Vries, J. de (red.), *Actief Historisch Denken: Opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs* (Boxmeer, 2004).

Deze werkvorm is volledig tot stand gekomen om geschiedenisdocenten te inspireren activerende didactiek toe te passen in hun lessen. Mocht u van mening zijn dat in deze specifieke werkvorm content gebruikt is waarover u copyright beschikt, kunt u zich wenden tot de beheerder van de website.

DIAMANT

DE ECONOMISCHE WERELDCRISIS

De Amerikanen geloofden in een stralende toekomst van altijd stijgende welvaart. Maar vanaf donderdag 24 oktober 1929 ontwaakten ze hard uit hun droom. Op die dag begon de beurskrach. Die crisis tastte in zeer korte tijd de economie in een groot deel van de wereld aan. De economische crisis zou jaren duren, tot aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Hoe is het ontstaan van deze langdurige economische crisis te verklaren?

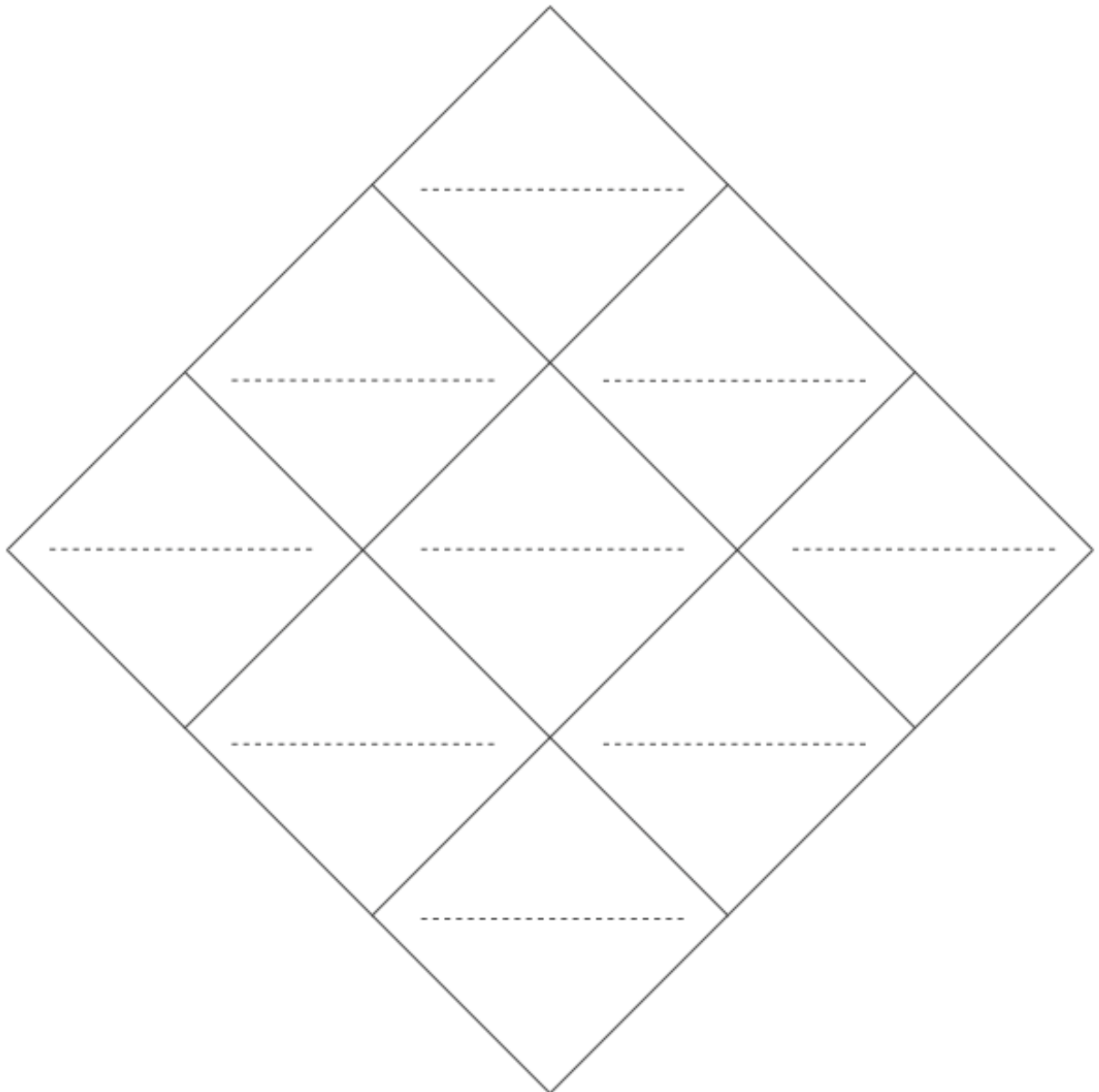
Ronde 1

Bekijk de oorzaken die in het schema beschreven staan. Vul in het schema het gevolg (of de gevolgen) van die oorzaken in. Als je het niet zeker weet mag je in je boek kijken. Als het schema is ingevuld ga je naar de volgende opdracht. De negende oorzaak is niet ingevuld, probeer deze zelf te bedenken of in je boek op te zoeken.

Oorzaak	Gevolg
Overproductie in de landbouw en industrie	
Live now, pay later. Veel consumenten kopen producten op krediet (leningen)	
Beurskrach. Aandelenkoersen dalen sterk	
Optimisme over de economie. Iedereen zou welvarend worden	
President Hoover grijpt niet in op het moment dat de economie achteruitgaat	
Weinig toezicht op banken	
Fabrieken sluiten	
Begrotingstekort van de overheid loopt op	

Ronde 2

Knip de negen kaartjes uit het blad dat je van je docent krijgt en plaats ze samen met je medeleerling in de grote lege diamant. Bedenk bij het samenstellen van de diamant dat je de minst belangrijke oorzaak van de economische wereldcrisis helemaal onderin plaatst. Hoe hoger je in de diamant komt, des te belangrijker vind je de oorzaak. Als je het met elkaar eens bent over de samenstelling van de diamant schrijf je de oorzaken in de lege diamant.

overproductie in landbouw

'live now, pay later'

beurskrach

optimisme over de economie

president Hoover grijpt niet in

weinig toezicht op banken

fabrieken sluiten

begrotingstekort van de overheid
loopt op

Ronde 3

Geef door middel van een kleur in de diamant aan om welke soort van oorzaak het gaat. Probeer een oorzaak onder één van de kleuren onder te brengen. Het gaat om accenten. Mocht een oorzaak onder meer verschillende soorten te plaatsen zijn, breng dan meerdere kleuren aan.

Kleur oorzaken van overwegend:

- politiek-bestuurlijke aard: **blauw**
- sociaal-economische aard: **rood**
- cultureel-mentale aard: **groen**

DIAMANT

DE ECONOMISCHE WERELDCRISIS

Ronde 4

Nadat je samen met medeleerlingen die diamant naar jullie eigen goeddunken hebt voltooid, beantwoord je onderstaande vragen individueel.

1. Bekijk de 'Diamant' en geef aan welke oorzaak jullie als belangrijkste hebben geplaatst. Beargumenteer jullie keuze.

---

2. Bekijk de 'Diamant' nogmaals en geef aan welke oorzaak jullie als minst belangrijk hebben geplaatst. Beargumenteer jullie keuze.

De jaren '20 staan in de Verenigde Staten bekend als de *roaring twenties*. Dit terwijl het gros van de Europese landen nog aan het nabloeden was van de Eerste Wereldoorlog.

3. Waardoor ging het economisch zo goed in de VS, terwijl dat in Europa niet het geval was?

---

4. De economische crisis had grote gevolgen voor de Amerikaanse samenleving. Noem minstens drie gevolgen.

---

5. Met de economische wereldcrisis veranderde geleidelijk aan de Amerikaanse politiek. Leg dit uit.
